

Vlaams
Parlement

ingediend op **798** (2020-2021) – Nr. 1
12 mei 2021 (2020-2021)

Voorstel van resolutie

van Staf Aerts, Jeremie Vaneeckhout, Björn Rzoska en Meyrem Almaci

over de voortdurende schendingen
van het internationale recht in Israël
en nieuwe maatregelen daartegen

TOELICHTING

Het Israëlish-Palestijnse conflict is een van de langstlopende conflicten wereldwijd en een van de meest complexe ook. Recent lopen de spanningen opnieuw hoog op.

De parameters van een definitieve oplossing voor het conflict liggen al vast sinds de jaren 90. Het Osloproces leidde tot een wederzijdse erkenning van het recht op een soevereine, veilige staat: de tweestatenoplossing, in tegenstelling tot de eenstaatoplossing, die het hele mandaatgebied Palestina zou omvatten. Er werd van uitgegaan dat bepaalde Israëlish nederzettingen in Palestijns gebied eventueel zouden kunnen blijven bestaan, met een onderhandelde ruil van grondgebied als compensatie voor de Palestijnse staat. Jeruzalem zou de hoofdstad zijn van beide staten en er zou een oplossing komen voor de vluchtelingen van de conflicten van 1948-'49, 1967 en 1974, eventueel in de vorm van compensaties. De Osloakkoorden voorzagen in de oprichting van een beperkte vorm van Palestijns zelfbestuur (de Palestijnse Autoriteit), met beperkte bevoegdheden en beperkt in de tijd, tot een onderhandeld akkoord over de eerder genoemde kwesties zou worden bereikt (grondgebied, nederzettingen, Jeruzalem en vluchtelingen).

Tot een definitief akkoord is het echter nooit gekomen. Terwijl het in de jaren 90 de bedoeling was dat geen van beide partijen maatregelen zou nemen die een finaal akkoord zouden bemoeilijken, is sinds de tweede intifada (2000-2005) de situatie op het terrein in de Palestijnse gebieden beduidend veranderd. Tijdens de intifada en in de opflakkingen erna, hebben actoren aan beide kanten zich schuldig gemaakt aan overtredingen van het internationale humanitaire (oorlogs)recht.

Het is duidelijk dat Israël door unilaterale acties de realiteit op het terrein heeft beïnvloed en daarbij op verschillende vlakken het internationale recht heeft geschonden. Zo versnelde en intensiverde Israël de bouw van nederzettingen in de bezette gebieden, wat een schending inhoudt van artikel 49(6) van de Vierde Conventie van Genève. Israël heeft ook een scheidingsmuur (of 'veiligheidsbarrière', zoals Israël de muur zelf noemt) gedeeltelijk op bezet grondgebied gebouwd, wat in 2004 door het Internationaal Hof van Justitie als illegaal werd bestempeld. De blokkade van Gaza werd door een panel van VN-experts beschouwd als een schending van artikel 33 van de Vierde Conventie van Den Haag (verbod op collectieve bestraffing).

Het draagvlak om tot een onderhandelde oplossing te komen was door de ontwikkelingen in Israël volledig verschrompeld: de verbeterde veiligheidssituatie voor Israëlish burgers maakte een politieke oplossing minder prangend, de vredesbeweging in het Israëlish middenveld werd gemarginaliseerd (ook door wetgevende initiatieven) en de politieke partijen die een onderhandelde oplossing voorstaan, verdwenen nagenoeg uit de Knesset. De realiteit van de bezetting blijft in Palestijns gebied echter overeind en wordt dagelijks gevoeld. Het verdwijnen van een politieke horizon maakt de bezetting voor de Palestijnen bovendien des te ondraaglijker. Formeel heeft Israël tot tweemaal toe grondgebied geannexeerd dat het met militaire middelen had verworven: Oost-Jeruzalem in 1980 en de Golanhoogvlakte in 1981. Dat is een manifeste schending van het internationale recht, meer bepaald van artikel 2(4) van het Handvest van de Verenigde Naties, maar ook van artikel 8bis van het (latere) Statuut van Rome. De annexatie van Oost-Jeruzalem en de Golanhoogvlakte werd daarom nooit door de internationale gemeenschap of de VN erkend.

Na de verkiezingen van 2 maart 2020 sloten de twee grootste partijen, Likod van Benjamin Netanyahu en Blauw en Wit van Benny Gantz, een coalitieakkoord. Dat akkoord, dat op 21 april 2020 werd gepubliceerd, bepaalt dat de regering vanaf juli 2020 initiatieven kan nemen om het Amerikaanse 'vredeplan' uit te voeren en daarbij delen van de Westelijke Jordaanoever te annexeren, in het bijzonder sommige nederzettingen en (delen van de) Jordaanvallei. Dat Amerikaanse plan werd op 28 januari 2020 voorgesteld door de voormalige Amerikaanse president Donald Trump, met aan zijn zijde Benjamin Netanyahu. De Palestijnen waren niet betrokken bij het initiatief, dat om die reden niet als een vredesplan kan worden beschouwd. Het plan laat Israël toe om unilateraal Israëlische nederzettingen en ook de Jordaanvallei te annexeren. Het geeft de Palestijnen geen volwaardige staat: Israël behoudt immers de controle over de grenzen, het luchtruim, de veiligheid, het buitenlands beleid enzovoort. Met dat plan verliet de toenmalige Amerikaanse regering het pad dat het sinds de jaren 90 heeft gevolgd, namelijk dat van een onderhandelde oplossing die tot twee volwaardige staten moest leiden. Dat Amerikaanse plan werd onder meer door de Europese Unie en de VN verworpen.

De aangekondigde annexatieplannen werden vrijwel unaniem veroordeeld als een nieuwe schending van het internationale recht en van de rechten van de Palestijnen. Intussen hebben er alweer verkiezingen plaatsgevonden in Israël en kost het opnieuw de grootste moeite om een regering te vormen. Tegelijk laaien de spanningen weer op. Recent werden de annexatieplannen immers op de spits gedreven, met name in de stad Jeruzalem. Ze begonnen in april 2021 met de afsluiting van de belangrijkste toegangspoort tot de oude stad, waar de Palestijnen tijdens de ramadan gaan bidden in de bekende Al-Aqsamoskee, boven op de Tempelberg. De dagen erna escaleerde het conflict alsmaar meer.

Voor al de mogelijke uithuiszetting van Palestijnse gezinnen zet bijzonder veel kwaad bloed. Een Israëlische rechter besloot dat de gezinnen uit de wijk Sheikh Jarrah in Oost-Jeruzalem mogen worden onteigend. Ze moeten plaatsmaken voor Joodse kolonisten. Sinds dat besluit komen de Palestijnen elke avond op straat, eerst alleen in de wijk zelf, nadien ook in andere delen van Jeruzalem. Op de avond van vrijdag 7 mei en in het weekend vielen al zo'n tweehonderd gewonden. Het hooggerechtshof zou zich over de kwestie buigen, maar dat werd uitgesteld.

De onteigeningszaak is het symbool geworden voor de Israëlische bezettingspolitiek, die de Palestijnen steeds meer wegduwt uit de hoofdstad. Daarbij komt nog dat de Palestijnen Oost-Jeruzalem als de hoofdstad van een toekomstige staat zien. Israël daarentegen beschouwt heel Jeruzalem als zijn 'eeuwige en ondeelbare' hoofdstad, wat niet wordt erkend door het internationale recht.

De laatste dagen is het geweld verder geëscaleerd, met raketaanvallen van Hamas aan de ene kant en dodelijke bombardementen van het Israëlische leger aan de andere kant. Hamas vuurde honderden raketten af, die ook dodelijke slachtoffers hebben gemaakt. Bij zware luchtaanvallen door het Israëlische leger in Beit Hanoun in het noorden van Gaza kwamen minstens twintig Palestijnen om, onder wie negen kinderen. Een nieuwe spiraal van geweld dreigt.

Voor de indieners van dit voorstel van resolutie is het duidelijk dat dialoog de enige oplossing is. Tegelijk is het ook duidelijk dat de illegale bezetting en de agressie door Israël de onderliggende oorzaak van de escalatie is en dat die moet worden beantwoord door tegenmaatregelen, ook vanuit België. Dat werd ook opgenomen in het federale regeerakkoord. De straffeloosheid in deze kwestie moet stoppen.

Er moeten verdere stappen gezet worden naar een bilateraal en multilateraal differentiatiebeleid ten opzichte van de Israëliische nederzettingen. Verder moet België in samenspraak met andere landen werken aan tegenmaatregelen.

Het naleven van het internationale recht en het respecteren van de mensenrechten zijn absolute vereisten om te komen tot duurzame vrede en stabiliteit in de regio.

Staf AERTS
Jeremie VANEECKHOUT
Björn RZOSKA
Meyrem ALMACI

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
  - 1° de Conventie van Genève van 1949, die bepaalt dat de verdragspartijen het internationale humanitaire recht moeten doen respecteren;
  - 2° de relevante resoluties van de VN-Veiligheidsraad, waaronder resolutie 242 van 22 november 1967, die de verwerving van territorium door oorlog veroordeelt, vraagt om de terugtrekking van de Israëlische strijdkrachten vanuit de bezette gebieden, en vraagt om de territoriale onschendbaarheid en de politieke onafhankelijkheid van elke staat in de regio te garanderen, en resolutie 1515 van 19 november 2003, waarin de Veiligheidsraad zich verbonden verklaart aan de visie van een regio waarin twee staten, Israël en Palestina, zij aan zij bestaan, binnen veilige en erkende grenzen;
  - 3° het raadgevend advies van het Internationaal Gerechtshof van 9 juli 2004, dat herinnert aan het belang van het internationaalrechtelijk principe van de 'third state responsibility', inclusief de verantwoordelijkheid om een illegale situatie niet te erkennen en niet mee te werken aan de instandhouding ervan, dat de bouw van de muur en het daaraan verbonden bezettingsregime illegaal verklaart, en dat de ontmanteling van de muur eist, wat door de Israëlische staat werd genegeerd;
  - 4° de publicatie van het Amerikaanse plan voor het Israëlisch-Palestijnse conflict op 28 januari 2020 en de stappen van de uittredende Israëlische regering om daar effectief werk van te maken;
  - 5° de beslissing van de rechter om Palestijnen in Jeruzalem te onteigenen en uit hun huis te zetten;
- overwegende dat de continue schending van het internationale recht door de staat Israël en het niet respecteren van tal van resoluties van de Verenigde Naties niet zonder antwoord kunnen blijven en, in geval van effectieve annexaties of uitdrijvingen van Palestijnse burgers, tegenmaatregelen nog noodzakelijker en opportuener zijn;
- vraagt aan de Vlaamse Regering om:
  - 1° samen met de federale overheid en Europa alle partijen in het conflict op te roepen om de escalatie stop te zetten en opnieuw de dialoog aan te gaan;
  - 2° samen met de federale overheid en de andere gewesten initiatieven te nemen met derde landen op Europees en multilateraal niveau zodat een definitieve annexatie door Israël van de Palestijnse gebieden of van een deel ervan wordt voorkomen;
  - 3° een voortrekkersrol te spelen op nationaal, Europees en multilateraal niveau zodat een lijst wordt opgesteld van effectieve tegenmaatregelen die een proportioneel antwoord zijn op elke Israëlische annexatie van bezet Palestijns gebied;
  - 4° in elk diplomatiek contact met de Israëlische regering aan te sturen op het naleven van het internationale recht;
  - 5° mee te werken aan maatregelen tegen Israëlische beleids mensen die verbonden zijn aan de bezettingspolitiek, om zo de druk stelselmatig op te voeren;
  - 6° bij de handelsverdragen met Israël, net als voor alle andere landen, de mensenrechten steeds als voorwaarde te stellen;
  - 7° in dat kader steeds een onderscheid te maken tussen Israël, de Israëlische nederzettingen en de bezette Palestijnse gebieden;
  - 8° ervoor te pleiten dat de verplichte herkomstlabeling uit die gebieden wordt nageleefd en te streven naar een importverbod van producten uit de Israëlische nederzettingen in bezet gebied;

- 9° in dat kader de werking van Flanders Investment & Trade ten aanzien van Israël bij te stellen door aan dat agentschap de opdracht te geven om bedrijven te screenen op hun actieve bijdrage aan de illegale Israëlische nederzettingenpolitiek;
- 10° in het kader van de Vlaamse bevoegdheden voor wapenuitvoer in de COARM-werkgroep (COARM: Working Party on Conventional Arms Exports) te pleiten voor een strikter exportbeleid ten aanzien van Israël, in overeenstemming met de beperkingen die op Vlaams niveau van kracht zijn.

Staf AERTS
Jeremie VANEECKHOUT
Björn RZOSKA
Meyrem ALMACI